

Казки про мудрість

Поділена нагорода

Поділена нагорода

Діялося це взимку.

Ішов Кожум'яка рано на зорі з відром до Дунаю. Дивиться і бачить: лисиця б'ється на льоду. Ближче, ближче лисиця в прорубі впіймала велику щуку. Та щука вхопила лисицю за нижню щелепу, лисиця щуку — за верхню, й так моцуються — силами міряються.

Кожум'яка прикрався й — чирк! — вхопив лисицю, а з нею і щуку. Взяв, несе і думає: «Понесу чудо для короля Матяша. Він такого не видів ніколи, певно, обдарує ще мене!»

Не довго думав і пішов до царських палат.

«Кажуть, до цього короля легко можна дістатися!» — говорить сам собі.

Та виявилось, що і не так легко.

На перших дверях королівський охоронець зупинив Кожум'яку:

— Куди?

— До короля!

— Для чого?

— Несу подарунок! — і показав лисицю та щуку.

— Добре! Я тебе пушу, та половина нагороди буде моя. — Най буде й так!

І охоронець пропустив Кожум'яку. Йде Кожум'яка далі. Дійшов до других дверей. А тут знову:

— Куди?

— До короля.

— Для чого?

— Несу дарунок королеві! — і показав лисицю та щуку.

— Добре! Я тебе пропушу, та половину нагороди заділиш мені.

— Най буде й так.

І охоронець- пропустив Кожум'яку. «Но,— думає Кожум'яка,— мені нічого не залишиться».

Прийшов він до Матяша.

— Що нового? — питає король.

— Я приніс вам дарунок.

Король подивився, засміявся, наказав покласти лисицю й щуку до музею, а чоловікові дати сто золотих. Кожум'яка покрутив головою.

— Що, тобі не любиться?

— Подаруйте мені, прошу вас, лише п'ятдесят палиць!..

— Чому? — дивується король.

— Я дуже люблю палиці!

— Коли любиш, то іди до лісу, вирубай собі, скільки хочеш палиць!

— Та не такі... На задню частину!..

— Но, коли твоя просьба така, то дістанеш палиці! — промовив король і наказав слугам відлічити в нагороду чоловікові п'ятдесят палиць.

Ведуть Кожум'яку, а Матяш — за ним. Як підійшли до охоронця. Кожум'яка став. Охоронець простягнув руку.

— Ходи, брате, зі мною на уряд, де платять,— сказав Кожум'яка.

Коли прийшли до другого охоронця, і той простяг долоню.

— Ходи, брате, зі мною туди, де платять, дістанеш свою половину.

Слуги, які вели Кожум'яку, вже діло зрозуміли. Як прийшли на місце, говорить Кожум'яка:

— Мою нагороду прошу поділити на дві рівні частини: половину цьому, половину — тому. Я так обіцяв їм. Матяш на дверях озвався: — Я нагороду подвоюю! Дайте їм по п'ятдесят! І відлічили по п'ятдесят палиць одному охоронцеві й другому. Король Матяш прогнав їх, бо не хотів, щоб такі

були при його дворі. А Кожум'яці каже:

— Раз я подвоїв нагороду їм, даю подвійно і тобі. І замість ста золотих дав Кожум'яці цілих двісті.